

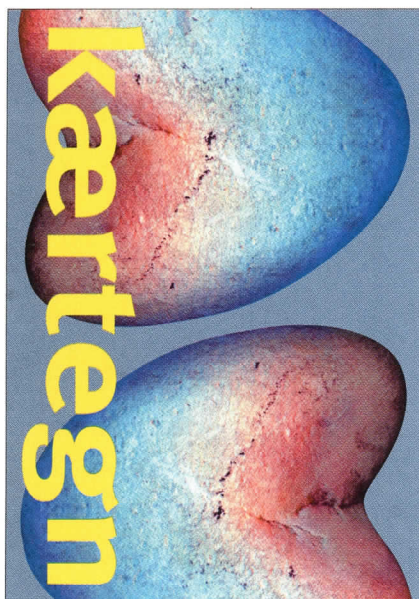
Familien Hay's Teaterkompagni
præsenterer

Privatliv i PROVINSSEN
Danmarkspremiere 18. april 1997
AARHUS TEATER · SCALA

STOF TIL EFTERTANKE

Urpremiere og Danmarkspremiere på Aarhus Teater

KÆRTEGN

– Danmarkspremiere på den spanske dramatikerk Sergei Belbel. Aarhus Teater har valgt hans stykke KÆRTEGN, der har spillet med stor succes på andre europæiske scener.

KÆRTEGN er elleve korte og knivskarpe scener, der handler om ganske almindelige mennesker, som man kan møde dem i sin egen opgang eller på det nærmeste gadehjørne. KÆRTEGN skildrer deres sært skæve eller mislykkede møder – med stor humor og herligt fri for tidens mondæne kynisme.

KÆRTEGN instrueres af Asger Bonfils, scenografien er af Kristian Vang Rasmussen.

KÆRTEGN har premiere på Studio 1. maj og spiller frem til 31. maj.

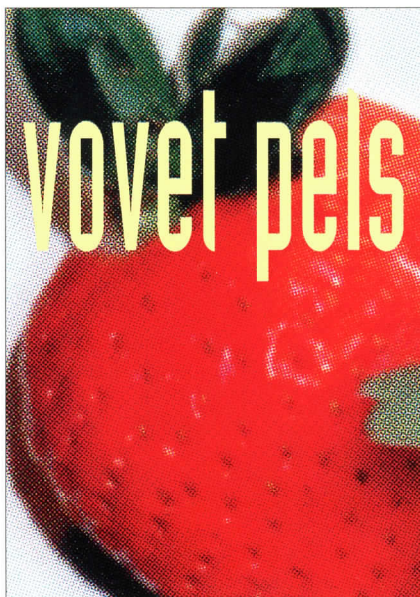
VOVET PELS

– er årets afgangsfest fra Skuespillerskolen og samtidig en urpremiere på et stykke splinternyt dansk dramatik. Det er skrevet til lejligheden af den unge dramatiker Torbjørn Rafn, der hermed debuterer for scenen.

VOVET PELS er historien om Koks og hans møde med en mærkelig familie. Han skulle egentlig have mødt sin forlovede, men kommer på mærkværdige vildeveje.

VOVET PELS bliver instrueret af Kirsten Peuliche, og de medvirkende er årets seks afgangselever fra Skuespillerskolen samt Ejnar Hans Jensen. Scenografien er af Kirsten Thomsen.

VOVET PELS har premiere på Stiklingen 2. maj og spiller frem til 24. maj.

Vis teaterbilletten

og få en gratis dessert

En billet til Aarhus Teater kan også bruges til at kombinere teaterbesøget med en god middag.

Vi har i sæsonen 1996/97 en aftale med fem nærtliggende restauranter, som tilbyder teatrets publikum en gratis dessert eller oosteanretning ved bestilling af hovedret fra menuen.

Kannikegade 10
8000 Århus C.
Tlf. 86 13 80 00

Hjemmebrygget økologisk fadøl og saftige, kødfulde spareribs. Nyt specialbryg hver måned!

A HEREFORD BEEFSTOUW

Skolegade 5
8000 Århus C.
Tlf. 86 13 53 25

Åbningstider:
11.30 - 14.00 &
17.30 - 23.00 (køkkenet lukker kl. 21.30)

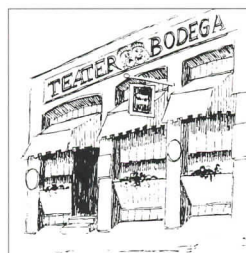
Guldsmedegade 20
8000 Århus C.
Tlf. 86 19 60 33

Dagens menu
2 retter 112,- 3 retter 138,-

Skolegade 7
8000 Århus C.
Tlf. 86 12 19 17

Åbningstider
man. - lør.:
11.00 - 00.30 (Køkken 11.00 - 23.30)

Skolegyde 10
8000 Århus C.
Tlf. 86 13 28 27

Køkkenet åbent:
11.30 - 23.30
Søndag 11.30 - 23.00
Et minut fra Aarhus Teater og Domkirken

Hovedsponsor for Aarhus Teater

Sponsor for lysteknik på Aarhus Teater

Sponsor for Aarhus Teater, Væksthuset

Sponsor for Aarhus Teater og Væksthuset

Charlotte & George Hay

Sandsynligheden og ikke sandheden er komediens grænse. HENRI NATHANSEN

Paul & Rosalind

Rosalind, Paul & Charlotte

Den, der altid løber efter publikum, ser kun dettes bagdel. MAX REINHARDT

Eileen & George

Paul, Charlotte, Rosalind & George

Der er ingen forskel på teatergæster i de enkelte lande. Alle hoster på samme måde. ALEC GUINNESS

Howard

PIV BERNTH – INSTRUKTØR

Debutede som instruktør i 1981 – og har siden instrueret på de fleste teatre og på TV.

Piv har arbejdet meget i lystspilgenren og har iscenesat bl.a. *Skaf mig en Tenor*, *Byens Bedste Bryster*, *Rygter*, *Forårskuller*, musicalen *Tordenskjold* samt *Magisk Cirkel* og *Disbarmoni*. Sammen med Birgitte Price stod Piv for Det Kgl. Teaters

opsætning af *Elverbøj* i Dyrehaven nord for København.

På DR-TV var Piv Bernth instruktør på satireprogrammet *Den gode, den onde og den virk'li' sjove* samt på TV-serier og TV-spil. Også en julekalender er det blevet til, nemlig *Hallo, det er jul*, 1995.

På Aarhus Teater har Piv tidligere instrueret *Hjælp – staten betaler* og *Døde Komikeres Klub*. Hun har også gæstespillet på Aarhus Teater – med *Skaf mig en Tenor*, *Rygter* og *Tordenskjold*. Også i sæsonen 97-98 gæstespiller Piv på Aarhus Teater – hun skal nemlig instruere Amager Scenens *Livsens Ondskab* – Gustav Wied som musical!

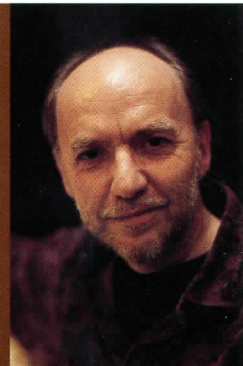
CHRISTIAN TOM-PETERSEN – SCENOGRAF

Debutede i 1968 på Boldhusteatret og har siden lavet mere end 120 forestillinger. Han har arbejdet på næsten alle scener i Danmark – plus norske og svenske.

Christian har scenograferet til Aarhus Teater siden 1973, og det er blevet til ialt 12 forestillinger, deriblandt *De unges forbund*, *Mester og Lærling*, *En for alle – alle mod én* og *Goldbergvariationer*. Desuden har han været scenograf på eventyrene *Aksepot* og *Fyrtojet*.

Christian har også arbejdet for DR-TV, nemlig med H.C. Andersens *Historien om en moder*, folkeeventyret *Miseri Mø* og den islandske saga *Sigurd Fafnersbane* – alle trick-animerede dukkefilm.

Christian har i det hele taget været vidt omkring; han har lavet mest drama og snart indenfor alle dramatiske genrer – også en del operaer og musicals, deriblandt *Figaros Bryllup*, *Trylleflojten* og *Nitouche*.

KEN LUDWIG

Den amerikanske forfatter – og jurist – Ken Ludwig er født i 1950 i York, Pennsylvania, og uddannet på Haverford College, Harvard Law School og Cambridge University. Han fordeler sin tid ligeligt mellem at skrive teaterstykker og praktisere som jurist. Han er desuden medlem af bestyrelsen for Washingtons Shakespeare Theatre.

Ken Ludwig har skrevet Broadwaysuccesserne *Skaf mig en Tenor*, *Crazy For You* og senest aftenens stykke *Privatliv i Provinsen (Moon over Buffalo)*.

Skaf mig en Tenor blev nomineret til syv Tonys samt "the Olivier Award for Comedy of the Year". Stykket er oversat til 16 sprog og har været opført i 25 lande over hele verden, heriblandt Danmark, hvor den i 1992 gæstes spillede på Aarhus Teater i Piv Bernths iscenesættelse.

Crazy For You har modtaget prisen for "Best Musical of 1991-92" og "the Olivier Award for Best Musical in London i 1993". *Crazy for You* får i øvrigt Danmarkspremiere på Aarhus Teater, Store Scene, september 1997.

Ken Ludwigs andre teaterstykker inkluderer *Sullivan and Gilbert*, *Postmortem* og *Divine Fire*, som alle er opført off-broadway samt på regionale teatre i USA. Ludwig har desuden været instruktør på *Who's Afraid of Virginia Woolf*.

KEN LUDWIG OM KOMEDIEGENREN:

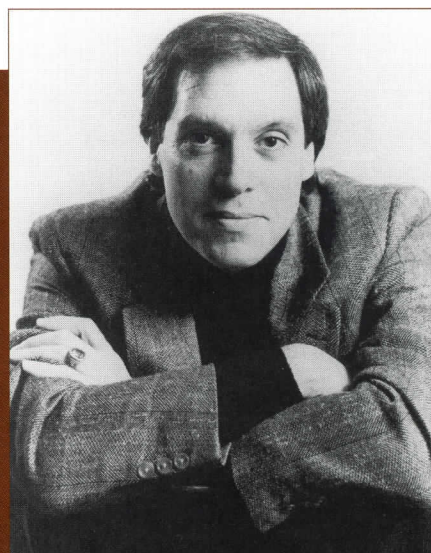
Den komedietradition, jeg beundrer mest, er den fagfolk kalder "high comedy", og som jeg ynder at kalde "muscular comedy". Det er den slags komedie, som so lidet plantet i virkeligheden og karakterernes følelsesliv buser afsted på scenen; som har en historie fyldt med uventede forviklinger og drejninger, indeholder en

bred vifte af personer fra alle samfundslag og er fyldt med ordspil – alt i alt en refleksion af vores virkelige liv, men på en måde "større". Dens særlige kendetegn er en form for forvirring, bedrag eller fejltagelse, enten i

den måde plottet arbejder på eller i strukturens kerne.

Traditionen begyndte for omkring 2000 år siden med den respektløse romer Plautus. Den genopstod i Shakespeares komedier, hvor det vrirler med forvekslinger og bedrag (især i de – efter min mening – største komedier nogensinde *Helligtrekongersaften*, *Som man Behager*, *Stor Ståbej for Ingenting* og *En Skærsommernatsdrøm*). I det 18. århundrede kom *Goldsmith og Sheridan (She Stoops to Conquer og The Rivals)*. Derefter, i det 19. århundrede, er traditionen bedst repræsenteret i Rossinis og Donizettis komiske operaer. Og i vort århundrede dukker traditionen op igen med Kaufman og Hart, Hecht og MacArthurs scenekomedier, Lubitsch og Sturges' filmkomedier og med de enestående amerikanske musicals fra 20'erne og 30'erne.

Det er denne form for drama, som – når den har storhed over sig – rører mig dybest. Mit mål som dramatiker er at genskabe denne tradition i vor egen tid.

PRIVATLIV I PROVINSSEN

- Forestillingsleder: Jan Bach
- Stagefight: Hother Bøndorff
- Suffli: Birgitte Hansen
- Afvikling lys/lyd: Jonas Kongsbach/Peder Jacobsen

- Teatermaler: Anne-Marie Kjær
- Kostumiere: Hanne Gissel, Mehmet Hilmi
- Kostumeassistent: Connie Møldrup
- Frisør: Britta Nygaard

- Rekvisitører: Viggo Bay, Steen Jonassen
- Originaltitel: Moon over Buffalo
- Urpremiere: 1. oktober 1995
- Teaterforlag: Nordiska Strakosch Teaterförlaget ApS

Af Ken Ludwig

Danmarkspremiere 18. april 1997

Iscenesættelse: Piv Bernth

Scenografi: Christian Tom-Petersen

Oversættelse: Ann Mariager

Lysdesign: Niels Emil Larsen

Medvirkende

Ethel ... Lone Rode

Rosalind ... Ellen Hillingsø

Howard ... Kristian Holm Joensen

George Hay ... Henning Olesen

Charlotte Hay ... Anne-Vibeke Mogensen

Eileen ... Lotte Munk

Paul ... Morten Hauch-Fausbøll

Richard ... Lars Høy

TID OG STED:

Handlingen foregår på og bag
scenen i teatret i Buffalo i staten
New York, sommeren 1953

1. AKT

En formiddag i juni

2. AKT

1. scene: To timer senere

2. scene: Umiddelbart efter

3. scene: To timer senere

Forestillingens varighed: ca. 2 timer incl. pause

- Chef lyd/lys: Jens Ravn
- Cheflysdesigner: Niels Emil Larsen
- Scenemester: Kai Johansen
- Overregissør: Steen Boutrup
- Teknisk chef: Jørn Walsøe

- Markedsføringschef: Leif Due
- Teaterchef: Palle Jul Jørgensen
- Foto fra afsluttende prøver: Jan Jul
- Plakat & programlayout:
Smidstrup Grafisk Bureau

- Programredaktion:
Jørgen Heiner & Leif Due
- Tryk: C.C. Print 92 ApS

APROPOS!

Cyrano de Bergerac er et romantisk versdrama af den franske dramatiker Edmond Rostand (1868-1918) – første gang opført i Paris i 1898, og i Danmark på Dagmar-teatret året efter. Det er historien om den passionerede digter og adelsmand med den store næse og hans livslange kærlighed til den smukke Roxanne.

Privatliv – den engelske dramatiker Noël Cowards (1899-1973) sofistikerede lystspil om det tidligere ægte-

par Amanda og Elyot, der efter års skilsmisse tilfældigt træffer hinanden igen på et hotel i Sydfrankrig – og stadig kan skændes. Det blev første gang opført i Danmark på Dagmar-teatret i 1937, men først for alvor opdaget på Frederiksberg Teater i 1944 med Berthe Qvistgaard.

Shakespearecitaterne benyttes i Edvard Lembckes og V. Østerbergs oversættelser, og *Cyranoteksten* er oversat af P.A. Rosenberg.

George & Charlotte

MENS MAN VENTER PÅ FRANK CAPRA

Skuespillerparret George og Charlotte Hay i *Privatliv* i *Provinsen* afventer filminstruktøren Frank Capra – og hele teaterselskabet står pludselig på den anden ende.

Men hvem er han – denne med længsel ventede filminstruktør?

Frank Capra (1897-1991) – amerikansk filmmand – født på Sicilien og, sammen med sine forældre, emigreret til Amerika i 1903.

Han begyndte som idé- og manuskriptforfatter af farcer, før han i 1927 blev engageret hos Columbia Pictures, hvor han instruerede en række melodramaer og komedier. Det kunstneriske gennembrud kom i 1934 med Clark Gable og Claudette Colbert i *Det bændte en Nat*, hvori Capra forenede et komedieplot – efter *Trold kan tæmmes*-motivet – med fordomsfri social satire. En kombination der skulle blive karakteristisk varemærke i hans senere filmproduktioner.

I løbet af 1930'erne skabte Capra flere kloge og menneskeligt varme film, som stadig er blandt verdens mest elskede – f.eks. *En Gentleman kommer til Byen* (1936), *Tabte Horisonter* (1937), *Du kan ikke tage det med dig* (1938) og *Mr. Smith kommer til Washington* (1939). Under krigen indspillede Capra bl.a. den gamle gyserfarce *Arsenik og gamle Kniplinger* med Cary Grant (1944), og en række antinazistiske og banebrydende dokumentarfilm.

I 1950'erne, da tonen i hans film blev mere sentimental, producerede han to musicalfilm med Bing Crosby.

Filmen *Det er herligt at leve* (1946) blev en af de mest levedygtige og livsbekræftende Hollywood-klassikere.

Frank Capra udsendte i 1971 erindringsbogen om en betydelig filmkarriere – *The Name above the Title*.

Charlotte & Richard

At komme ind på et teater er ligesom at gå i lyng. Man ved aldrig hvad det er, man træder i. SOYA

Howard & Rosalind

VERDEN ER EN SCENE – SCENEN ER VERDEN

Af Birtbe Johansen

Teatrets virkelighed er illusionen. Stedet hvor alting forestiller uden at være.

Shakespeare taler f.eks. i prologen til *Henrik V* med god grund om den forestillingsevne, skuespillere må vække til live, for at "dette O af træ" kan fyldes med to stridende riger og hele krigsskuepladsen ved Azincourt. Hans teater var blot en nøgen scene, hvor kun fantasien satte grænser.

Når George Hay fire hundrede år senere forsøger sig med Henrik V's monolog i *Privatliv i Provinsen*, er han gemt af vejen inde i et kukkasseteater og har sit at se til både på og udenfor scenen.

Interesse for den del af forestillingen, som udspiller sig bag kulisserne, opstod da også nok først for alvor, efter at skuespillerne var blevet en lille del af et stort og teknisk maskineri. Dette har ofte – ikke helt uden grund – fået publikum til at forvente, at skuespillere lige som alt "isenkrammet" har en særlig kontakt, som de trykker ned, når de skal "på".

Kunsten blev ligefrem emne for en næsten videnskabelig udforskning, hvis fornemste mål var at give skuespillere "teknikker". I USA drejede det sig om *method-acting*, som siden slutningen af 40'erne blev praktiseret af skuespillere som f.eks. Marlon Brando, hvilket skuespillere af den gamle skole som George Hay naturligvis vrænger ad. Men som noget helt nyt begyndte dette århundredes dramatikere også at lege med illusionen i det særlige system af kinesiske æsker, som teatret om teater udgør.

Parodier i ramme

I *Hamlet* brugte Shakespeare skuespillere i rollen som skuespillere, dog mere for den dramatiske effekts skyld end for at tilfredsstille vores nysgerrighed. Hvis tidligere tiders dramatikere beskæftigede sig med teatret i sig selv, var det mest som mere eller mindre åbenlyse parodier på et højtravende eller dilettantisk teater, der slet ikke lignede deres eget. Aristofanes i antikkens Grækenland gjorde således tykt nar ad sin samtids store tragediedigter Euripides.

Den form for parodi er heller ikke

noget ukendt fænomen i dansk dramatik. Målet for Holbergs *Ulysses von Itachia* var samtidens rejsende tyske teatertrupper, den klassiske franske tragedie og den italienske opera.

Den høje stil i de sidste to former var også i forgrunden på *Kærlighed uden Strømper* hos Johan Herman Wessel. Og da Peter Fristrup skrev *Svend, Knud og Valdemar* i 1887 havde han med "historiske" drama om kongemordet i Roskilde et godt – næsten kærligt – øje til sin samtids mange små teaterselskaber, som befolkede scenerne i provinsens forsamlingshuse.

Det kedelige ved parodier er bare, at de kun er rigtigt morsomme, hvis man kender dét, som bliver parodieret. Hvis ikke, kan man – netop når det drejer sig om teater – med fordel sætte det ind i en ramme af teater. Holberg er da også i nogle af de seneste opførelser af *Ulysses von Itachia* blevet klædt på med nogle af de teaterformer, som var hans samtidige.

– Og dramatikeren Ernst Bruun Olsen forsynede i flere omgange samme komedie med en aktuel teaterpolitisk rammehandling om hvilke trængsler, skuespillertruppen bag de mange heroiske roller må igennem.

Den biografiske bølge

Inden da havde Ernst Bruun Olsen været manden bag Holberg-skuespillet *Den poetiske Raptus* – Aarhus Teater 1978 – som indgik i den lange række af skuespil med biografisk forlæg, der prægede 70'ernes og 80'ernes teater. Også dengang handlede det om Holberg – og om teaterpolitik, hvor man følger komediernes vej fra studerekammeret til scenen.

Per Olov Enquist var i 1975 gået samme vej, omend ad andre stier, i Strindberg-skuespillet *Tribadernes Nat*. Nok udspiller dette uhistorisk historiske møde sig i 1889 på Dagmarteatrets scene under Strindbergs opsætning af *Den Stærkeste*, men teatret er her kun en dekorativ ramme omkring Enquists indlæg i tidens kønsrolledebat.

Russeren Mikhail Bulgakov, som fik

sin renæssance på vestlige scener i 80'erne, skrev allerede i 1932 *Molière*, der viste teatermanden som en brik i det politiske spil.

Men uanset om kunstneren eller kønnet er i centrum, så drejede det sig i sidste ende altid om identitet.

Skuespillere i rollen som skuespillere

Det uundgåelige spørgsmål: Hvem er jeg? – havde den italienske dramatiker Luigi Pirandello stillet allerede i 1921 og sat på scenen i skuespillet *Seks Personer søger en Forfatter*.

Svend Åge Madsen tog denne leg med rolle og identitet op i *Nøgne Masker*, som i 1987 afsluttede hans periode som husdramatiker på Aarhus Teater. På scenen lod han her Pirandello mødes med Freud. Dramatikeren var hele tiden igang med at skrive et drama om en dramatiker. Hans virkelighed blev på den måde teatrets virkelighed med seks skuespillere, som ikke bare søgte en forfatter, men også en psykiater. Men hvad ville der ske, hvis det stykke malet papir, som forestillede himmelen pludselig revnede?

Ingen andre danske dramatikere har været kanten til uendeligheden så nær, selv om flere andre har taget lignende afsæt i den tomme scene og teaterlegen, f.eks. Klaus Rifbjerg, da han i 1966 debuterede som "rigtig" dramatiker på Det Kgl. Teater med *Hvad en Mand har brug for*.

George Tabori tog i *Goldbergvariationer*, som Aarhus Teater spillede i 1993, dog også fat på det store i det små. Verdens skabelse henlagt til et teater, hvor mesterinstruktøren Mr. Jay – Jahve himself – fik sin iscenesættelse helt forkuldret bl.a. af den jødiske regissør Goldberg.

Uden at give scenen på scenen så stort et eksistensielt perspektiv, valgte en række andre dramatikere i samme periode ikke desto mindre at bruge den som billede på en større verdens aftryk i en lille verden.

Det søde liv

Det handler på teatret – som i livet –

om at tage ansvar for sit liv, hvilket også svenskeren Göran O Eriksson i *Pariserliv* fra 1975 viste det med fuld musik. Her var det blot en fransk teatertrup, som under opsætningen af Offenbachs *Den Skønne Helene* måtte kæmpe med samvittigheden efter Pariserkommunens fald.

Anderledes med de glimt af det søde franske teaterliv på Sarah Bernhards tid, som Jean Anouilh præsenterede i 1951 under titlen *Colombe* og som Ghita Nørby i 1996 fejrede sit 40 års skuespiller-jubilæum i. Og meget var der ikke forandret i det billede Pierre Etaix i 1985 – under den danske titel *Teaterliv* – gav af rollespillet mellem en han-primadonna, hans kone og hans elskerinde samt den beskedne regissør, som Erik Mørk i 1993 fejrede sit 40 års jubilæum i.

Den lille mand bag scenen fandt man også i centrum af englænderen Ronald Harwoods *Påklæderen*, som i 1982 blev spillet af Frits Helmuth og med Erno Müller som provinsfrikadellen, hvis liv – og roller – de lever med i fra kulissen.

Og hvis tragedien gentager sig som

komedie, så er der ikke langt til Michael Frayns ustyrligt morsomme *Larm i Kulissen* – opført på Aarhus Teater i 1983 – om en ikke alt for professionel rejssende teatertrup, som har mere end svært ved at holde deres private roller ude fra de roller, de spiller på scenen.

Også Noël Coward har forsøgt sig – i bl.a. *Paprika* (*Red Peppers*) om et dansepar i den gamle engelske music-hall tradition. I TV-teatrets barndom spillet af Birgitte Reimer og Kjeld Petersen og senest vist i en engelsk udgave med Joan Collins som det altdominerende nummer.

Grimasser, der passer

Rent galt går det, når tilskuere slipper deres liv løs på livet i teatret – og når dramatikerer hedder Ken Ludwig. *Skaf mig en Tenor*, som i 1988 blev spillet på ABCteatret og siden sendt på turné i provinsen, foregik ikke for ingenting i garderoben. Og når tenoren i Verdis *Otello* er upasselig og må erstattes af teatrets altnuligmand med sort skosvæerte i ansigtet, kan alting ske.

Det gælder først som sidst om at finde grimassen, der passer. Hvad, der passer til Edmond Rostands romantiske vers i *Cyrano de Bergerac*, passer ikke til Noël Cowards elegance i *Privatliv* – og omvendt. Forsøger man begge dele på én gang, som i *Privatliv i Provinsen*, bliver det lige til at grine af, i hvert fald bagefter.

Der er, som George Hay trøster sin kone og medspiller, "en gave at være så dumdristig og talentfuld og vanvittig", især når scenen er verden.

Paul & Howard

Det er ikke godt at slide sine sidste par sko på teatrets brædder. JOHANNE LOUISE HEIBERG

George, Howard & Charlotte

Mit råd til en skuespiller, før han går på scenen? – Puds næsen og knap gylpen. ALEC GUINNESS

